

Wspólna deklaracja pracodawców i związków zawodowych w sprawie konieczności stworzenia ogólnokrajowego programu rozwoju technologii CCS

Według danych KOBiZE za 2021 rok sektor ETS, czyli energetyka, ciepłownictwo i przemysł odpowiada w Polsce za emisję 192 mln ton ekw. CO₂ (sam przemysł emituje bezpośrednio 30 mln ton). Przy założeniu obecnej ceny, wartość umarzanych uprawnień do emisji z całego sektora ETS sięga obecnie ok. 19,2 mld EUR rocznie, a przy obecnych prognozach wzrostu cen uprawnień do 250 EUR/EUA może ona sięgnąć nawet 48 mld EUR rocznie.

System ETS i związane z nim koszty ma zachęcać przemysł energetykę i ciepłownictwo do redukcji emisji bezpośrednich. Jednak w przypadku szeregu branż przemysłu i procesów technologicznych, emisja CO₂ ma charakter procesowy, co oznacza, że wynika ona wprost z zachodzących reakcji chemicznych w danych procesach technologicznych. Tym samym jest ona niemożliwa do uniknięcia. Jednak i takie branże, i takie procesy będą w nadchodzących latach pozbawiane stopniowo przydziału pozostałych darmowych uprawnień do emisji CO₂, aż na początku kolejnej dekady wszystkie emisje CO₂ będą obciążone kosztem uprawnień do emisji. Kosztem, którego przemysł nie będzie w stanie unieść.

Dla branż mających w swej charakterystyce przemysłowe emisje procesowe jedyną zatem realnie dostępną ścieżką dekarbonizacji staje się technologia wychwytu i składowania dwutlenku węgla tzw. CCS.

Wykorzystanie na szeroką skalę systemu CCS w energetyce jest również warunkiem koniecznym dla realizacji Umowy społecznej dotyczącej transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego oraz wybranych procesów transformacji województwa śląskiego. Inwestycje w technologię wychwytywania i składowania CO₂ są zapisane w załączniku nr 2 Umowy społecznej.

Instalacje CCS pracują i przyczyniają się do osiągnięcia celów klimatycznych w wielu miejscach na świecie. Finansowanie CCS jest wspierane analogicznie, jak subsydiuje się rozwój OZE. Jest to niezwykle ważne w kontekście rekordowego zużycia węgla na świecie (ok. 8,6 mld t w 2022 roku) i rekordowego, negatywnego bilansu handlowego UE z Chinami (-396 mld EUR w 2022 roku) Te dwa fakty dobitnie potwierdzają problem migracji przemysłu z Europy z powodu zbyt rygorystycznego prawa i braku programu wsparcia m.in. dla CCS.

Ostatnia nowelizacja prawa geologicznego otworzyła prawne możliwości dla projektów CCS w Polsce. Wciąż jednak brak jest kompleksowego ogólnokrajowego programu, który stworzy ramy krajowego systemu CCS i doda dynamiki przy przewyżczeniu bariery wysokich kosztów.

W tej wyjątkowej sytuacji apelujemy o stworzenie takiego ogólnokrajowego programu w ramach partnerstwa rządu i przemysłu. Współpraca w tym zakresie powinna przyjąć formę zespołu, który podejmie działania ukierunkowane na jak najszybsze uruchomienie pierwszych instalacji do składowania dwutlenku węgla oraz wyznaczenie operatora odpowiedzialnego za budowę i utrzymanie niezbędnej infrastruktury przesyłowej.

Dominik Kolorz
Przewodniczący
Zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiego
NSZZ „Solidarność”

Tomasz Rogala
Prezes Zarządu
Polska Grupa Górnicza S.A.

Andrzej Karol
Przewodniczący
Krajowej Sekcji Hutnictwa NSZZ „Solidarność”

Wojciech Kałuża
Zastępca Prezesa Zarządu
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.

Dariusz Trzcionka
Przewodniczący
Porozumienia Związków Zawodowych „Kadra”

Tomasz Ślęzak
Członek Zarządu
ArcelorMittal Poland

Wacław Czerkawski
Przewodniczący
Rady Ogólnopolskiego Porozumienia
Związków Zawodowych Województwa Śląskiego

Mirosław Metyka
Prezes Zarządu
Hutnicza Izba Przemysłowo-Handlowa

Marek Akciński
Wiceprezes Zarządu
Węglokoks S.A.

Wiesław Adamczyk
Wiceprezes Zarządu
Góraźdze Cement SA